

КАФЕДРА МЕТРОЛОГІЇ, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА СЕРТИФІКАЦІЇ – СТОРІНКИ ІСТОРІЇ І СЬОГОДЕННЯ

© Р. Байцар, 2017

Національний університет „Львівська політехніка”, Львів, Україна

Потреба в якості сьогодні виходить на світовий рівень. Про це свідчить глобалізація ринків, впровадження нових технологій, зміни у потребах суспільства і конкретного споживача. Досягти належного рівня якості неможливо без фахівців, головне завдання яких – перевести інтуїтивне сприйняття споживачів в конкретні технічні і економічні показники діяльності підприємства, забезпечити його управління та покращити ефективність.

Підготовка спеціалістів з якості у „Львівській політехніці” розпочалася ще в 1989 році. Тоді існувала спеціальність „Метрологія, стандартизація та управління якістю”. Зі змінами переліку напрямків та спеціальностей, за якими здійснювалася підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями, вона трансформувалася у спеціальність „Метрологія, стандартизація та сертифікація”. Пізніше, згідно з Постановою Кабінету міністрів України № 507 від 24.05.97 р. до переліку була введена спеціальність „Якість, стандартизація та сертифікація”. Для організації професійної підготовки фахівців за цією спеціальністю у 1995 р. була створена кафедра метрології, стандартизації та сертифікації, яка була на той час єдиною у західному регіоні. З моменту створення кафедри і до кінця 2016 року її очолював відомий вчений-педагог, член академії метрології України, відмінник освіти України, Заслужений діяч науки і техніки України, доктор технічних наук, професор Петро Гаврилович Столярчук. У 1968 році він закінчив Львівський політехнічний інститут і протягом 1968 – 1982 років працював на провідних посадах НВО „Термоприлад”; брав участь у створенні нових засобів автоматизації та вимірювань температури в атомній, хімічній та металургійній галузях; протягом 35-ти років працював у „Львівській політехніці”, де продовжував плідну наукову і методичну роботу. Під керівництвом Петра Столярчука на кафедрі створено прогресивну систему підготовки фахівців за спеціальностями „Якість, стандартизація та сертифікація” та „Метрологічне забезпечення випробувань та якості продукції” із залученням провідних фахівців ДП НДІ „Система” та ДП „Львівстандартметрологія” Мінекономрозвитку України. На кафедрі створено наукову школу з проблем метрології, стандартизації та управління якістю, організовано предметно-методичну комісію з проблем якості, стандартизації та сертифікації, розгорнуто комплексні наукові дослідження з проблематики якості продукції, процесів, послуг та персоналу, створено орган із сертифікації послуг „Львівполісерт”, спільно з колегами з інших вишів розроблено стандарт вищої освіти з напрямку „Метрологія, стандартизація та сертифікація”. Слід відзначити також багатогранну науково-громадську діяльність Петра Столярчука, який уособлював високу шляхетність і порядність. Він автор понад 350 наукових праць, 38 авторських свідоцтв та патентів на винаходи, під його керівництвом захищено 15 кандидатських і 10 докторських дисертацій. У 2000 р. Столярчук П.Г. був відзначений нагрудним знаком Держспоживстандарту „За заслуги”.

Продовжуючи традиції, кафедра розвиває міжнародні зв'язки (укладені угоди про співпрацю з Інститутом Оптоелектроніки Військової Технічної Академії, м. Варшава; факультетом морських наук і екології Технічного університету, м Варна; Інститутом електроніки Лодзького технічного університету, м. Лодзь), поширюється співробітництво з вищими навчальними закладами України, які готують фахівців з технічного регулювання (кафедра якості, стандартизації та сертифікації Херсонського НТУ; кафедра інформаційно-вимірювальних технологій і систем НТУ „Харківський політехнічний інститут”; кафедра металорізальних верстатів, метрології та сертифікації Одеського національного політехнічного університету) та Національним науковим центром „Інститут метрології”. Сьогодні 2 студенти магістри, 1 аспірант навчаються у Франції (Університет Ле Мана). При кафедрі успішно працює спеціалізована вчена рада, на якій захищено 1 докторська і 12 кандидатських дисертацій. Кафедра є осередком розвитку молодіжної наукової діяльності з метрології в Україні: разом з Академією метрології України організовує Всеукраїнські науково-технічні конференції молодих вчених у царині метрології („Technical Using of Measurement”), сьомий рік поспіль проводить Всеукраїнську студентську олімпіаду з метрології, стандартизації та сертифікації, у якій приймають участь студенти з більше, ніж з 19 вишів. Переймаючи міжнародний досвід, на кафедрі започатковано стажування викладачів в Польщі, Болгарії, Франції. На базі кафедри МСС функціонують курси підвищення кваліфікації фахівців-метрологів. Лабораторія з дослідження й випробування альтернативних джерел енергії (сонячних колекторів і батарей) регулярно представляє результати своєї роботи на науково-практичних семінарах. Науковці кафедри (9 докторів і 7 кандидатів наук) продовжують працювати над розвитком теорії та методів забезпечення та контролю якості продукції, послуг і персоналу, розробленням нових приладів та методів для метрологічного забезпечення, сертифікаційних випробувань, розвитком систем оцінювання якості, залучаючи до наукової роботи студентів.